

Referat af mødet i Landdistriktsudvalget 21. juni 2021

Følgende medlemmer deltog:

Mads Kolte-Olsen, Landbrugsstyrelsen, (fungerende formand)
Simone Le Ray, Fødevareministeriets departement
Morten Boye Hansen, Bolig- og Planstyrelsen
Mette Trudsø Kruse, Landbrug & Fødevarer
Niels Lindberg Madsen, Landbrug & Fødevarer
Bjarne Pugholm Johansen, Dansk Gartneri
Ditte Galsgård, Dansk Skovforening
Maria Ramsgaard Hansen, Kommunernes Landsforening
Flemming Larsen, Friluftsrådet
Henrik Wejdling, Dansk Ornitologisk Forening
Lise T. Sørensen, Sammenslutningen af Danske Småøer (via Skype)
Frode Thule Jensen, repræsentant for LAG'er

Desuden deltog:

Michael Simonsen, EU-Kommissionen (via Skype)
Hans Jørgen Langfrits, Landbrugsstyrelsen
Peter Ritzau Eigaard, Landbrugsstyrelsen
Filip Hedegaard-Kristensen, Landbrugsstyrelsen
Henrik Skoven, Landbrugsstyrelsen
Jakob Mortensen, Landbrugsstyrelsen
Marianne Mochau, Landbrugsstyrelsen

Følgende medlemmer deltog ikke:

Louise Piester, Landbrugsstyrelsen (formand)
Lone Vingtoft, Danske Regioner
Lars Haahr Jensen, repræsentant for regionerne
Mikkel B. Lønblad, Social- og Indenrigsministeriet
Sybille Kyed, Økologisk Landsforening
Lars Zøfting-Larsen, DI Fødevarer
Rikke Lundsgaard, Danmarks Naturfredningsforening
Jesper Lund-Larsen, 3F
Søren Sand Kirk, Fødevareforbundet NNF
Bjarke Oxlund, Institut for Menneskerettigheder

1. Velkomst v/ formanden.

Mads Kolte-Olsen bød velkommen til mødet i Landdistriktsudvalget og oplyste, at Louise Piester desværre ikke havde mulighed for at deltage i mødet, hvorfor han var fungerende formand. Formanden orienterede om, at Maria Ramsgaard Hansen er udpeget som nyt medlem fra KL i stedet for Lars Kaalund.

Herefter var der en præsentation af udvalgsmedlemmerne.

2. Godkendelse af dagsorden.

Mads Kolte-Olsen gennemgik dagsordenen.

Udvalget godkendte dagsordenen.

3. Meddelelser.

A. Meddelelser fra Landbrugsstyrelsen,

1) Orientering om organisationsændring i EU & Landbrug i Landbrugsstyrelsen.

Mads Kolte-Olsen orienterede om den organisationsændring, der er gennemført i EU & Landbrug i Landbrugsstyrelsen pr. 1. marts 2021. Organisationsændringen giver et mere klart snit i forhold til styrelsens afdelinger i Augustenborg og Tønder, den er hensigtsmæssig i forhold til opgavefordelingen, og den gør styrelsen klar til den kommende CAP-reform. Alle arealordningerne er nu placeret i enheden Landbrugsstøtte & Geodata, hvor Peter Eigaard og Jesper Loldrup er enhedschefer. EU & Projekt har ansvaret for CAP-reformen, projektstøtteordninger og den fælles markedsordning, og her er Mette Hyldebrandt-Larsen og Mads Kolte-Olsen enhedschefer. Miljø & Biodiversitet er blevet opdelt i to enheder, dvs. Miljø & Erhvervsregulering, hvor Steen Bonde er enhedschef, og Grøn Udvikling & Ny Viden, hvor Sonja Canger er enhedschef. Louise Piester er konstitueret direktør for styrelsen og varetager som hidtil opgaven som vicedirektør for området EU & Landbrug.

Mads Kolte-Olsen oplyste, at Landbrugsstyrelsen på baggrund af Rigsrevisions rapport om manglende kontrol af bagvedliggende ejerforhold har udarbejdet en plan til ministeriets departement og fødevareministeren. Når planen er på plads, kan der meldes ud.

Niels Lindberg Madsen oplyste, at Landbrug & Fødevarer har fremsendt et brev til Louise Piester om sagen. For Landbrug & Fødevarer er det vigtigt, at der er fuld klarhed over hvilken fortolkning af EU's regelsæt, som ansøgere skal indrette sig på, og det er afgørende, at regelimplementeringen tager udgangspunkt i en praktisk virkelighed. Ansøgerne tager udgangspunkt i de udmeldinger, der kommer fra Landbrugsstyrelsen. Desuden skal det være klart, hvilke regler der ændres som følge af Rigsrevisionens rapport, og ændringerne skal meldes klart ud, så der også fremover er forudsigelighed for støttemodtagerne. En beklagelig effekt af sagen er længere sagsbehandlingstider, hvilket fødevareministeren også har udmeldt. Spurgte, hvad længere sagsbehandlingstider vil sige?

Mads Kolte-Olsen kunne ikke oplyse dette. Styrelsen er ved at afdække opgavens omfang og finansieringen heraf. Det vil blive udmeldt, når den endelige plan er klar.

B. Meddelelser fra Kommissionen.

Michael Simonsen havde ingen meddelelser.

Niels Lindberg Madsen spurgte, om Kommissionen har godkendt den danske genopretningsplan, der skal gennemføres under EU's Genopretnings- og Resiliensfond?

Marianne Mochau var ikke bekendt med, om den danske genopretningsplan, der er fremsendt til Kommissionen i april 2021, er godkendt. Det er Finansministeriet, der har ansvaret for den danske genopretningsplan.

4. Orientering om status for revisionsbesøg.

Hans Jørgen Langfrits oplyste vedrørende Rigsrevisionens rapport om manglende kontrol af bagvedliggende ejerforhold, der er kendt fra de danske medier, at det er i orden at have en given virksomhedskonstruktion, men den må ikke være kunstigt skabt med henblik på uberettiget at modtage tilskud og/eller undgå sanktioner. Fødevareministeren har fremlagt en 7-punktsplan, og styrelsen er i dialog med Kommissionen om sagen, herunder afklaringer i forhold til kontrolmodel, da der er tale om EU-regler.

Niels Lindberg Madsen spurgte, hvem der skal bevise, om noget er opdelt med henblik på tilskud?

Hans Jørgen Langfrits svarede, at det er et juridisk spørgsmål. Der foreligger et par retningsgivende afgørelser fra EU-domstolen om kunstigt skabte betingelser for tilskud/omgåelse. Og Landbrugsstyrelsen får juridisk bistand til at afklare det.

Niels Lindberg Madsen bemærkede, at det er vigtigt med kommunikation og vejledning, så landmanden er klar over, hvilke regler der gælder.

Hans Jørgen Langfrits havde noteret sig, at der er et ønske om mere kommunikation, når vi er nået frem til en afklaring. Oplyste, at Rigsrevisionen også har foretaget en gennemgang af sager under Miljøteknologiordningen for perioden 2014-2019, hvor der er fundet fejl. Hovedsageligt i den ældste del af ordningerne. Hvis nogle ting ikke er kontrolleret godt nok, er der risiko for fonden, og så vil der være opfølgning på den baggrund.

Hans Jørgen Langfrits orienterede om, at Rigsrevisionen i deres løbende årsrevision ikke har revideret tilskudsadministrationen under landdistriktsprogrammet siden det seneste møde i udvalget. Rigsrevisionen starter i juni 2021 en forvaltningsrevision af tilskudsområdet i Landbrugsstyrelsen, men det vides ikke, om landdistriktsprogrammet bliver omfattet af revisionen. Desuden har Rigsrevisionen igangsat en tværgående undersøgelse af brugen af automatiserede afgørelser hos flere myndigheder, bl.a. Landbrugsstyrelsen. I Landbrugsstyrelsen er Økologisk arealtilskud udvalgt som case. Endvidere gennemfører Rigsrevisionen en forundersøgelse af opgavevaretagelsen i udvalgte udflyttede institutioner. Her er der udvalgt fire styrelser, bl.a. Landbrugsstyrelsen, med henblik på at uddrage læring.

Hans Jørgen Langfrits orienterede herefter om Kommissionens revision af projektstøtte under landdistriktsprogrammet, der blev gennemført den 16.-20. november 2020. Siden sidste udvalgsmøde har vi modtaget Kommissionens lukkebreve, hvoraf det fremgår, at revisionen ikke har givet anledning til underkendelser. Der er dog givet to henstillinger vedrørende henholdsvis den fysiske kontrol og kontrol af, om der er opnået tilskud fra andre offentlige midler.

Kommissionen gennemførte en revision af arealstøtten under landdistriktsprogrammet i maj 2019, hvilket der tidligere er orienteret om. Styrelsen har i december 2020 modtaget Kommissionens meddelelse, hvor de lukker revisionen uden en underkendelse. Kommissionens kritik i sagen vedrørte den fysiske kontrol af fast græsningstryk under ordningen Pleje af græs- og naturarealer i ansøgningsårene 2017-2019. I lukkebrevet har Kommissionen meddelt, at styrelsens kontrol er i orden på dette område, og de har ikke fremsat yderligere opfølgningspunkter.

Hans Jørgen Langfrits orienterede om status for KPMG's revision af regnskabet for landdistriktsprogrammet for regnskabsåret 2019, hvilket der tidligere er orienteret om. Styrelsen har afholdt bilateralt møde med Kommissionen om sagen i december 2020, og vi afventer nu Kommissionens endelige afgørelse.

Hvad angår regnskabet for 2020, så godkendte Kommissionen regnskaberne for de to landbrugsfonde i april 2021. Kommissionen har dog åbnet en ny revision af projektstøtteordningerne, hvor de har fundet sager, der skal undersøges nærmere.

Niels Lindberg Madsen bemærkede, at det udgør en stor usikkerhed for støttemodtagerne, hvis der går lang tid, inden Kommissionens afgørelse foreligger, og det er problematisk, hvis landmændene risikerer at miste støtte, såfremt Landbrugsstyrelsens administration bliver underkendt.

Hans Jørgen Langfrits svarede, at det har vi ikke oplevet endnu. Hvis Kommissionen finder svagheder m.v., kan de pålægge medlemsstaten finansielle korrektioner fra to år tilbage, og indtil der er rettet op. Er vi enige i Kommissionens vurdering, retter vi op snarest muligt for det fremadrettede i det omfang, det er muligt. Dermed vil der være rettet op fra styrelsens side.

Frode Thule Jensen spurgte, om opgavebeskrivelsen er sådan, at Landbrugsstyrelsen kan få at vide, at noget kunne være gjort på en lettere måde?

Hans Jørgen Langfrits svarede, at det ikke er noget, som Rigsrevisionen normalt giver sig af med. Men Rigsrevisionen skal forholde sig til, om noget er økonomisk ineffektivt. Kommissionen dækker ikke styrelsens administrationsomkostninger, så det går de ikke op i.

Mette Trudsø Kruse spurgte til Rigsrevisionens undersøgelse af automatiserede afgørelser. Automatiserede afgørelser har medført senere udbetalinger, og at ansøgningsgrundlaget ikke er opdateret i Landbrugsstyrelsens systemer, når ansøgerne skal indsende ansøgninger. Det øger risikoen for fejl og skaber urimelige arbejdsvilkår for ansøgerne og deres konsulenter. Desuden er det vigtigt, at man kan rekvirere fysiske kontrolbilag, hvis man ikke er enig i en afgørelse, der er baseret på satellitkontrol/automatiseret afgørelse.

Hans Jørgen Langfrits bekræftede overfor Flemming Larsen, at udvalget bliver orienteret, når der foreligger en afgørelse.

Niels Lindberg Madsen spurgte, om der foregår udveksling af viden med andre medlemsstater vedrørende revisionsbesøg, så man kan lære af hinanden?

Hans Jørgen Langfrits bekræftede dette. Som drøftet tidligere i udvalget, tager Kommissionen i forbindelse med sin kontrol også ved lære af andre medlemsstater og oplyser, hvis noget ikke er godt nok. Desuden har medlemsstaterne et Learning Network, hvor de udveksler viden og erfaringer. Men det er i de mindste detaljer, at revisorerne finder fejl, hvilket er svært at forudskikke. Og medlemsstaterne anvender forskellige støtteordninger og regler under landdistriktsprogrammerne tilpasset det lokale indsatsbehov.

5. Til godkendelse: Gennemførelsesrapport for 2020 om landdistriktsprogrammet 2014-2022.

Mads Kolte-Olsen gennemgik oversigten over status for de væsentligste resultater pr. 31. december 2020. Jf. tabel 5.4, der indgår i gennemførelsesrapporten, men også er udsendt separat til udvalgets orientering.

Hans Jørgen Langfrits oplyste som svar til Henrik Wejdling, at dødvægt betyder, at der gives tilskud til noget, som alligevel ville blive gennemført. Dette skal undgås. Fokus skal være på effekt, da midlerne ellers vil være spildt i forhold til formålet.

Ditte Galsgaard bemærkede, at det kan være svært at afgøre. Hvis man i forvejen dyrker sin skov bæredygtigt, så kan man ikke få tilskud til bæredygtig skovdrift.

Mads Kolte-Olsen svarede, at der skal være sammenhæng mellem det, man giver tilskud til, og de fremskridt, man når. Dette er en del af vurderingen i forbindelse med opsætningen af en ordning.

Hans Jørgen Langfrits tilføjede, at et eksempel på at undgå dødvægt er reglen om, at ansøger ikke må have gennemført investeringen på forhånd. Dette er ikke retfærdigt, men det er en nødvendig regel.

Mette Trudsø Kruse bemærkede, at det er svært at overskue tabel 5.4. Tabellen viser, at det er vigtigt at få fastsat de rigtige indikatorer, og indikatorerne skal være meningsfulde. Det gælder også fremadrettet, at indikatorerne skal være meningsfulde for både støttemodtagerne og administrationen.

Jakob Mortensen oplyste som svar til Maria Ramsgaard Hansen, at det er de samme mål i hele programperioden, men at målværdien kan ændre sig, f.eks. hvis der bliver flyttet midler mellem støtteordninger. Det er præ-definerede indikatorer, så der kan ikke ændres i dem. I den kommende programperiode vil der være flere indikatorer, der vedrører natur.

Peter Ritzau Eigaard oplyste, at under den kommende CAP-reform vil der være performance-rapportering, hvor der skal rapporteres om effekten af ordningerne. Det bliver således et krav.

Herefter godkendte udvalget, at udkastet til gennemførelsesrapport for 2020 kan fremsendes til Kommissionen.

6. Orientering vedrørende udarbejdelse af forslag til ændring af landdistriktsprogrammet for 2022.

Jakob Mortensen orienterede om status for udarbejdelsen af forslag til ændring af landdistriktsprogrammet for 2022 på baggrund af det udsendte notat. Styrelsen er i gang med at forberede forslaget til programændring for 2022, men de politiske forhandlinger om udmøntningen af programmet er ikke afsluttede. Der kan derfor ikke siges så meget på nuværende tidspunkt. Forslaget til programændring vil blive miljøvurderet, og herefter vil det blive sendt i offentlig høring sammen med miljøvurderingen. Det er planen, at den offentlige høring gennemføres i efteråret 2021, og i den forbindelse vil Landdistriktsudvalget også blive hørt.

Niels Lindberg Madsen bemærkede, at 2022 ikke nødvendigvis er en del af implementeringen af CAP-reformen, og at der er hensyn i forhold til, at ordningerne under landdistriktsprogrammet skal designes og kunne anvendes fra 2022. Var bekymret for, om der er tilstrækkelig tid til at etablere støtteordningerne til 2022, og om landmændene kan nå at søge om tilskud mv. Var ked af, at forhandlingerne om landdistriktsprogrammet for 2022 er koblet op på CAP 2023-2027.

Mads Kolte-Olsen svarede, at det er en politisk beslutning at koble de to ting sammen, inkl. beslutningen om overførsel af fleksmidler fra 2022 til 2023. Styrelsen har været tydelig vedrørende konsekvenser for administrationen og tidsfrister mv.

Flemming Larsen bemærkede, at det giver god mening, at 2022 kan være et forberedende år i forhold til 2023-2027.

Mads Kolte-Olsen oplyste som svar til Maria Ramsgaard Hansen, at det, der gennemføres i 2022, vil være inden for rammerne af landdistriktsprogrammet, og så kan man bygge bro til 2023.

7. Status for fremdrift af landdistriktsprogrammet for 2014-2022.

A. Økonomisk fremdrift og afløb.

Henrik Skoven orienterede om den økonomiske fremdrift for programmet på baggrund af den udsendte powerpoint. Det bemærkes, at Next Generation-midlerne og fleksmidlerne for 2022 ikke indgår i oversigterne på side 2-4.

Henrik Skoven oplyste som svar til Niels Lindberg Madsen, at det er muligt at hjemtage EU-midlerne indtil den 31. december 2025, men at det formentlig sker tidligere. Herefter vil vi begynde at bruge af midlerne til CAP-planen for 2023-2027. Bekræftede, at fuld hjemtagning er muliggjort af, at der er anvendt overbooking.

Mette Trudsø Kruse bemærkede, at der vil være yderligere 855 mio. kr. fra fleksmidler og Next Generation-midler, der skal indgå i oversigterne. Det er vigtigt, at midlerne bliver realiseret og udbetalt inden den 31. december 2025. Spurgte, om der også skal tilføjes nationale midler?

Henrik Skoven oplyste, at power-pointen kun omfatter EU-midler, da de nationale midler ikke skal rapporteres til Kommissionen, og at der ikke er nationale midler knyttet til hverken fleksmidler eller Next Generation-midlerne. Bekræftede, at det er indregnet i oversigterne, at det i en periode i starten af 2021 ikke har været muligt at indsende udbetalingsansøgninger på visse investeringsordninger.

B. Orientering om tilsagnsgivning, udbetalinger og resultater under programmet for 2014-2022.

Peter Ritzau Eigaard orienterede om status for tilsagnsgivning og udbetalinger for målrettet regulering, økologisk arealtilskud og pleje af græs- og naturarealer på baggrund af de udsendte oversigter.

Henrik Wejding spurgte, hvorfor tilsagnspuljen til pleje af græs- og naturarealer er reduceret så meget, når det er en succesfuld ordning?

Mette Trudsø Kruse oplyste, at det er en 5-årig ordning, så den store udskiftning af tilsagn skete i 2019. Erindrede om, at der er landmænd, der mangler at få udbetalt tilskuddet for 2019, og de har heller ikke modtaget tilskuddet for 2020. Det er et stort problem, at man ikke kan se et retvisende billede i ansøgningssystemet, og at man så mister sit tilskud som følge heraf. Forvaltningsmyndigheden bør påtage sig ansvaret, når ansøgningssystemet ikke er på plads. Landbrug & Fødevarer ser frem til, at ansøgningsrunden åbner den 1. oktober 2021, og at ansøgningsgrundlaget er på plads. Landbrug & Fødevarer ser desuden frem til, at udbetalingerne på pleje af græs- og naturarealer starter den 1. december i år.

Filip Hedegaard-Kristensen orienterede om status for tilsagnsgivning og udbetalinger på miljø- og naturordningerne og skovordningerne.

Filip Hedegaard-Kristensen oplyste som svar til Maria Ramsgaard Hansen, at årsagen til, at der ikke er modtaget ansøgninger om tilskud til fosforvådområder i årets første ansøgningsrunde, er, at det er svært at finde egnede arealer.

Ditte Galsgaard bemærkede, at det ikke er optimalt, at tilsagnene for 2020 til skov med biodiversitetsformål ikke er givet endnu, når ansøgningsrunden for 2021 er ved at lukke. Dermed kan ansøgere, der får afslag i 2020-ansøgningsrunden, ikke nå at søge igen i år. Så frem til, at der er givet tilsagn, at udbetalingerne er gennemført, og at der bliver etableret en hensigtsmæssig ordning fremover.

Mette Trudsø Kruse bemærkede, at der er stor usikkerhed blandt landmænd i forhold til kontrol af minivådområdeordningen. Desuden blev udbetalingerne standset på grund af overførsel af medarbejdere til Fødevarestyrelsen. Spurgte, hvornår der kan indsendes udbetalingsansøgninger igen?

Filip Hedegaard-Kristensen oplyste, at der kan indsendes udbetalingsansøgninger nu. Ville følge op på, om det er kommunikeret ud.

Mads Kolte-Olsen orienterede herefter om status for tilsagnsgivning og udbetalinger for investeringsordningerne.

Morten Boye Hansen orienterede om status for tilsagnsgivning og udbetalinger for LAG-ordningen.

C. Ansøgningsrunder for støtteordninger i 2021.

Mads Kolte-Olsen præsenterede oversigten over planlagte ansøgningsrunder i 2021. Det fremgår af oversigten, at ansøgningsrunden for almindelig miljøteknologi forventes gennemført i foråret 2022, da ansøgningsrunden er flyttet fra efteråret 2021 til foråret 2022. Når resultatet af landbrugsforhandlingerne foreligger, bliver de planlagte ansøgningsrunder i 2022 meldt ud.

Mette Trudsø Kruse bemærkede, at det er vigtigt, at landmændene har mulighed for at planlægge, og derfor skal der informeres om ansøgningsrunder så tidligt som muligt. Opfordrede til kommunikation om ansøgningsrunden for Rydning og forberedelse til afgræsning, der åbner primo oktober 2021.

Mads Kolte-Olsen noterede sig dette.

Flemming Larsen spurgte, hvorfor der skal være ansøgningsrunder for fosforvådområder, når der ikke er interesse for ordningen? Kan man ikke flytte midlerne til ordningen vedrørende kvælstofvådområder?

Filip Hedegaard-Kristensen svarede, at ordningen har fokus på at reducere udledningen af fosfor, og at midlerne er afsat til det formål. Såfremt der er overansøgning på en given ordning, eksempelvis kvælstofvådområder, bliver der set på, om der er uudnyttede midler på andre ordninger, som kan anvendes til at imødekomme ansøgningen.

Mads Kolte-Olsen oplyste som svar til Flemming Larsen, at ordningen Økologisk investeringsstøtte vedrører støtte til investeringer i teknologier på økologiske bedrifter.

8. Status for lokale aktionsgrupper.

Morten Boye Hansen orienterede om status for de lokale aktionsgrupper. Der er den 21. januar 2021 gennemført en ressortændring, hvor der blev oprettet et nyt ministerium, Indenrigs- og Boligministeriet, og Bolig- og Planstyrelsen under dette ministerium. LAG-aktiviteterne, som hidtil har ligget i Erhvervsstyrelsen, blev ved ressortændringen overflyttet til Bolig- og Planstyrelsen. Styrelsen er beliggende på Kalvebod Brygge i København, mens LAG-sekretariatet bliver liggende i Nykøbing F. I forhold til den kommende programperiode fremgår det af regeringens udspil til landbrugsforhandlingerne, at der fortsat skal afsættes 93 mio. kr. årligt til LAG-ordningen. I efteråret 2021 starter en proces med analyse og udvælgelse af kriterier for, hvor de kommende LAG'er skal placeres. I 2022 vil arbejdet med at samle partnerskabet, ansøge om at blive en lokal aktionsgruppe og udarbejdelse af lokale udviklingsstrategier blive gennemført, således at det hele er på plads til 2023. Der vil være fokus på forenkling og især anvendelse af standardomkostninger i forbindelse med drift af LAG. Som nævnt på tidligere møder har der været en sagsbehandlingspukkel på tilsagnssager fra 2020 som følge af det store politiske fokus på udbetalingssager. Denne pukkel var afviklet primo maj 2021. Der er ansat yderligere medarbejdere i LAG-sekretariatet, således at der nu er 20 sagsbehandlere på LAG-ordningen.

Frode Thule Jensen spurgte, om de nye LAG'er ikke kan blive etableret i efteråret 2021?

Morten Boye Hansen svarede, at etableringen af de nye LAG'er er udskudt til 2022, da det ikke haster. Det hele vil være på plads i 2022. Oplyste som svar til Mette Trudsø Kruse, at der ikke forventes at blive de store ændringer i antallet af LAG'er og deres placering. Men der vil være en justering i parametrene. Det vil være en politisk beslutning, hvilke lokale aktionsgrupper der bliver godkendt og etableret, men man inddrager gerne synspunkter.

Marianne Mochau oplyste som svar til Frode Thule Jensen, at ifølge Rådets generelle indstilling vedrørende forslaget til forordning om støtte til strategiske planer skal det kommende overvågningsudvalg for perioden 2023-2027 først nedsættes inden for tre måneder efter, at Kommissionen har godkendt den strategiske CAP-plan. Dermed bliver det formentlig i slutningen af 2022. Ifølge Kommissionens oprindelige forordningsforslag skulle overvågningsudvalget nedsættes inden fremsendelsen af den strategiske plan til Kommissionen, men nu bliver det først efter Kommissionens godkendelse af planen.

9. Orientering om kommunikationsstrategien for landdistriktsprogrammet 2014-2022.

Mads Kolte-Olsen orienterede om status for kommunikationsaktiviteterne i perioden maj 2020–maj 2021 på baggrund af det udsendte notat.

Mette Trudsø Kruse var tilfreds med, at der er afholdt webinarer under Covid-19. Men det er svært for deltagerne at stille spørgsmål, og nogle gange har det været svært at få svar fra styrelsen på disse møder. Det er komplicerede ordninger, og f.eks. reglerne vedrørende overdragelse af tilsagn giver anledning til spørgsmål.

Mads Kolte-Olsen svarede, at styrelsen bestræber sig på at etablere enkle ordninger, så det er lettere at søge om tilskud, og så det giver bedre afløb. Der bliver afsat ressourcer til en forbedret kommunikation.

Flemming Larsen oplyste, at Friluftsrådet har god erfaring med at holde møder med nuværende og kommende projekthavere. De afholder bl.a. lokale arrangementer, hvor de har stor succes med at komme i kontakt med lokale aktionsgrupper m.v.

Mads Kolte-Olsen noterede sig dette.

10. Orientering om aktivitetsplan 2021 for det danske landdistriktsnetværk.

Mads Kolte-Olsen orienterede på baggrund af den udsendte aktivitetsplan 2020-2021 pr. juni 2021.

Niels Lindberg Madsen erindrede om den tidligere drøftelse i udvalget vedrørende Det Europæiske Innovationspartnerskab (EIP), hvor Danmark ikke deltager. Landbrug & Fødevarer er bekymret for, om Danmark afskærer sig fra nogle netværksaktiviteter og information, når vi ikke deltager i EIP. Innovationsområdet er vigtigt, og det er vigtigt, at Danmark også har fokus på EIP. Landbrug & Fødevarer ser gerne, at Danmark afsætter et lille beløb under støtte til landdistriktsudvikling til at dække dette.

Jakob Mortensen svarede, at styrelsen er opmærksom på problematikken. Styrelsen har brugt lang tid på at undersøge, om vi mister information og viden som følge af, at vi ikke deltager. Kommissionen anerkender fuldt ud de projekter, vi deltager i, selv om der ikke er afsat midler til det i landdistriktsprogrammet.

Niels Lindberg Madsen henviste til Kommissionens anbefalinger til Danmark vedrørende den strategiske plan, hvor der er en anbefaling vedrørende EIP. Man skal derfor tænke sig godt om, inden man beslutter sig for ikke at prioritere dette i den kommende programperiode. Desuden er det svært at måle, hvad man går glip af, når man ikke deltager i innovationspartnerskabet.

Frøde Thule Jensen bemærkede, at det samme gælder ENRD, hvor andre medlemsstater er langt mere aktive, end Danmark er. Det er uklart, hvem der har opgaven med at formidle den information, der kommer fra ENRD.

11. Orientering om processen i forbindelse med den strategiske CAP-plan i efteråret 2021.

Mads Kolte-Olsen oplyste, at arbejdet med den strategiske CAP-plan for 2023-2027 er i fuld gang, og at der er en parallel proces mellem EU-forhandlingerne om det kommende forordningsgrundlag, de nationale landbrugsforhandlinger og udarbejdelsen af forslaget til strategisk CAP-plan. Styrelsen er ved at forberede CAP-planen til offentlig høring i efteråret. Ex ante evalueringen og den strategiske miljøvurdering af CAP-planen bliver gennemført af et eksternt konsulentfirma. Når de nationale forhandlinger og EU-forhandlingerne er på plads, vil CAP-planen blive tilrettet i overensstemmelse hermed. Tidspunktet for den offentlige høring vil afhænge af, hvornår EU-forhandlingerne og de nationale forhandlinger bliver afsluttet. Forslaget til CAP-plan skal sendes til Kommissionen senest den 31. december 2021, så det bliver en presset proces.

Maria Ramsgaard Hansen håbede, at der bliver gode muligheder for at støtte natur i den kommende programperiode, og herunder at kommunerne også kan få adgang til tilskud under ordningen privat skovrejsning.

Mads Kolte-Olsen svarede, at politiske indspil skal fremsættes et andet sted.

Henrik Wejdling bemærkede, at CAP-planen skal udvikles i en form for partnerskab. Spurgte, om der kommer flere arrangementer eller møder for partnerskabet?

Mads Kolte-Olsen svarede, at de overordnede beslutninger vedrørende valg af ordninger og fordelingen af midler er politisk. Når der er en beslutning om en given ordning, og den skal udformes, har styrelsen et koncept for interessentinddragelse. Det omfatter en procedure med afholdelse af workshops for interessenter i forhold til udformning af den pågældende ordning. Denne måde at arbejde på vil blive videreført i den kommende periode.

Niels Lindberg Madsen spurgte til status for SWOT'en, idet det var forståelsen, at der på et tidspunkt ville blive lavet en sammenskrivning af SWOT'en. Bemærkede, at det bliver en meget presset proces, når ordningerne skal være klar til igangsætning fra 1. januar 2023. Spurgte, hvornår Kommissionen regner med, at de delegerede retsakter er på plads?

Michael Simonsen kunne ikke oplyse, hvornår de implementerende retsakter og de delegerede retsakter vil være på plads.

Ditte Galsgaard havde hørt, at det er den ikke-opdaterede SWOT, der er fremsendt til Kommissionen.

Mads Kolte-Olsen svarede, at der vil blive sendt en opdatering til udvalget vedrørende SWOT'en. Dvs. en orientering om, hvad der er sket med de høringssvar, der er fremsendt vedrørende SWOT'en, og hvorvidt der foreligger en endelig version.

Ditte Galsgaard bemærkede, at proceduren vedrørende inddragelse af interessenter i forbindelse med etablering af ordninger også bør udrulles i forhold til skovordningerne. Dansk Skovforening vil gerne inddrages, da de har gode erfaringer at bidrage med.

Mads Kolte-Olsen svarede, at styrelsen gerne vil inddrage ekspertisen i forbindelse med etableringen af ordninger. Konkluderede, at mange ordninger skal være på plads i 2023, og at de skal være i overensstemmelse med SWOT'en og den politiske beslutning m.v. Ved etableringen af støtteordninger ser styrelsen på tværs i forhold til interessenthåndtering i passende omfang, juridisk kvalitet og enkle regler mv.

Hans Jørgen Langfrits tilføjede, at der skal være færrest mulige regler, og de skal være klare.

Frode Thule Jensen var enig i forhold til LAG-ordningen og ville gerne bidrage med den erfaring, de har. Dette gælder også i forhold til erfaringer fra andre lande, der har brugt standardomkostninger i mange år.

Mads Kolte-Olsen oplyste som svar til Ditte Galsgaard, at der ikke findes et informationsbrev om CAP-reformen. Man kan f.eks. læse om forslagene til EU-forordninger på Kommissionens hjemmeside. Desuden er der på Fødevareministeriets hjemmeside information om ministeriets konference om landbrugsudspillet, der blev afholdt i februar 2021. Konkluderede, at når der er en afklaring i forhold til EU-forhandlingerne og de nationale forhandlinger, kan vi sige mere om processen.

12. Næste udvalgsmøde.

Mads Kolte-Olsen oplyste, at det næste møde planlægges afholdt i december 2021. Styrelsen vil sende forslag til en mødedato.

Der var tilslutning hertil.

13. Eventuelt.

Intet.